

Newsletter

Newsletter: Zásadní změny v trestní odpovědnosti právnických osob

Dne 1. 12. 2016 nabyde účinnosti dlouho diskutovaná novela zákona č. 418/2011 sb., o trestní odpovědnosti právnických osob, která přináší zásadní změny do stávající právní úpravy trestní odpovědnosti právnických osob. Jedná se především o následující změny.

Rozšíření okruhu trestných činů, které mohou právnické osoby spáchat

Právnické osoby budou nově odpovídat v zásadě za veškeré trestné činy uvedené ve zvláštní části trestního zákoníku s výjimkou trestných činů výslovně vyjmenovaných v zákoně o trestní odpovědnosti právnických osob (tj. např. trestný čin zabití či opilství). Společnosti tak budou odpovídat např. i za trestný čin pomluvy či nepřekážení nebo neohlášení trestních činů, o kterých se dozví. Jde o podstatné rozšíření trestní odpovědnosti právnických osob, jelikož podle stávající právní úpravy se mohou společnosti dopustit pouze zhruba 80 trestných činů, zatímco novela tento počet téměř ztrojnásobuje.

Možnost zproštění se trestní odpovědnosti právnických osob

Společnosti se nově budou moci úplně vyvinít z trestní odpovědnosti, pokud prokáží, že vynaložily veškeré úsilí, které na nich bylo možno spravedlivě požadovat, aby spáchání protiprávního činu zabránily. Zatímco doposud zákon umožňoval vyvinění pouze ve vztahu k jednáním řadových zaměstnanců, novela tuto možnost rozšiřuje na všechny osoby, jejichž jednání může založit trestní odpovědnost firmy (tj. např. i jednatele, členy představenstva, členy dozorčí rady, atd.). V souvislosti s uvedenou změnou lze společností doporučit přijetí tzv. compliance programů, tedy souborů preventivních opatření směřujících k dodržování zákonů i vnitropodnikových pravidel. K zajištění efektivního fungování těchto programů (a následně možnosti vyvinění společností z trestní odpovědnosti) však s největší pravděpodobností nebude postačovat pouze prokazatelné seznámení a proškolení pracovníků společnosti v této oblasti, ale také důsledné prosazování jednotlivých preventivních opatření a kontrola jejich dodržování včetně ověřování funkčnosti přijatých opatření.

Zúžení možnosti uplatnění účinné lítosti

Institut účinné lítosti nově nebude možné neuplatnit u všech tzv. korupčních trestných činů (tj. nově se neuplatní např. i u sjednání výhody při zadání veřejné zakázky, při veřejné soutěži a při veřejné dražbě či u pletich při zadání veřejné zakázky a při veřejné soutěži nebo u pletich ve veřejné dražbě).

Rozšíření výčtu trestných činů vyloučených z promlčení

Novela dále rozšiřuje seznam trestných činů vyloučených z promlčení, a to např. o trestné činy proti míru a válečné trestné činy či trestný čin rozvracení republiky a trestný čin teroru.

I když přijatá novela v mnoha aspektech zpřísňuje stávající pravidla trestní odpovědnosti společností, současně umožňuje jejich úplné vyvinění, pokud udělaly vše, co od nich bylo možné spravedlivě požadovat, aby své trestní odpovědnosti zabránily. S ohledem na uvedené tak lze společností doporučit, aby využili poměrně dlouhé legisvakační lhůty (tj. do 30. 11. 2016 včetně) k přijetí efektivních compliance programů. Tj. především, aby nastavily pravidla předcházení vzniku své trestní odpovědnosti ve vnitřní dokumentaci, důsledně proškolily své zaměstnance i ostatní pracovníky ohledně těchto pravidel a stanovily účinné mechanismy preventivních opatření včetně kontroly jejich dodržování ze strany jednotlivých pracovníků. Jedině tak budou moci plně „těžit“ z pozitivních změn, které novela přináší.

Mgr. Lenka Droscová, advokátka

Newsletter společnosti ŘANDA HAVEL LEGAL advokátní kancelář s.r.o. informuje obecně o vybraných legislativních změnách, judikatuře a právních problémech. Informace předkládané v newsletteru mají pouze informativní povahu a nepředstavují úplný přehled změn v legislativě, judikatuře či právní praxi. Do newsletteru jsou zařazovány informace, které naše advokátní kancelář vybírá dle vlastního uvážení s ohledem na zajímavost či praktickou využitelnost informací pro adresáty newsletteru. Aplikovatelnost v newsletteru publikovaných informací na specifické případy je závislá na konkrétních okolnostech. Tento newsletter nepředstavuje právní radu a ŘANDA HAVEL LEGAL advokátní kancelář s. r. o. neodpovídá za aplikaci závěrů či skutečností uvedených v newsletteru na jakýkoli právní případ.

